

λοὺς ἀνὰ κράτος⁴⁴⁵· καὶ τοὺς μὲν ἀλισκομένους ἔπαιον, καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας, τοὺς δὲ πίπτοντας κατέκαινον· καὶ οὐ πρόσθεν ἔστησαν, πρὶν ἢ πρὸς τοῖς πεζοῖς⁴⁴⁶ τῶν Ἀσσυρίων ἐγένοντο. Ἐνταῦθα μέντοι δέισαντες, μὴ καὶ ἐνέδρα τις μείζων ὑπείη, ἐπέσχον.

Ἐκ τούτου δὴ ἀνήγαγεν⁴⁴⁷ ὁ Ἀστυάγης μάλα χαίρων τῇ ἱποκρατίᾳ, καὶ τὸν Κύρον οὐκ ἔχων ὅ,τι χρὴ λέγειν⁴⁴⁸· αἷτιον μὲν εἰδὼς ὄντα τοῦ ἔργου, μακρόμενον δὲ γιγνώσκων τῇ τόλμῃ. Καὶ γὰρ τότε ἀπιόντων οἴκαδε, μόνος τῶν ἄλλων ἐκείνος οὐδὲν ἄλλο⁴⁴⁹ ἢ τοὺς πεπτωκότας περιελάνων ἐθεᾶτο· καὶ μόλις αὐτὸν ἀφελύσαντες οἱ ἐπὶ τούτῳ ταχθέντες προσήγαγον τῷ Ἀστυάγει, μάλα ἐπίπροσθεν ποιοῦμενον τοὺς προσάγοντας⁴⁵⁰, ὅτι ἑώρα τὸ πρόσωπον τοῦ πάππου ἡγριωμένον ἐπὶ τῇ θῆξ τῇ αὐτοῦ.

Ἐν μὲν δὴ Μήδοις ταῦτα ἐγεγέννητο· καὶ ὅτε ἄλλοι πάντες τὸν Κύρον διὰ στόματος εἶχον⁴⁵¹ καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν ᾠδαῖς· ὅ,τε Ἀστυάγης καὶ, πρόσθεν τιμῶν αὐτόν, τότε ὑπερεξέπληκτο ἐπ' αὐτῷ⁴⁵².

Καμβύσης δὲ, ὁ τοῦ Κύρου πατήρ, ἤδετο μὲν πυνθανόμενος ταῦτα· ἐπεὶ δ' ἤκουσεν ἀνδρὸς ἥδη ἔργα διαχειριζόμενον τὸν Κύρον, ἀπεκάλει δὴ, ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἐπιτελοίη. Καὶ τὸν Κύρον δὴ ἐνταῦθα λέγεται εἶπειν, ὅτι ἀπιέναι βούλοιο, μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθοιτο· καὶ ἡ πόλις μέμφοιτο⁴⁵³ αὐτῷ. Τῷ οὖν Ἀστυάγει ἐδόκει ἀναγκαῖον εἶναι ἀποπέμψειν αὐτόν. Ἐνθα δὴ ἵππους τε αὐτῷ δούς, οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν, καὶ ἄλλα συσκευάσαι παντοδαπὰ, ἀπέπεμπε, καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτόν, καὶ ἅμα ἐλπίδας μεγάλας ἔχων ἐν αὐτῷ, ἄνδρα ἔσεσθαι ἱκανὸν καὶ φίλους ὠφελεῖν, καὶ ἐχθροὺς ἀνίστην. Ἀπιόντα δὲ τὸν Κύρον προὔπεμπον ἅπαντες, καὶ παῖδες, καὶ ἡλικες, καὶ ἄνδρες, καὶ γέροντες, ἐφ' ἵππων, καὶ Ἀστυάγης αὐτός· καὶ οὐδένα ἔφρασαν⁴⁵⁴ ὄντιν' οὐ δακρύοντ' ἀποστρέφεσθαι.

Καὶ Κύρον δὲ αὐτόν σὺν πολλοῖς δακρύοις λέγεται ἀποχωρῆσαι. Πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναι φασιν αὐτόν τοῖς ἡλικιώταις, ὧν⁴⁵⁵ Ἀστυάγης αὐτῷ ἐδεδώκει· τέλος δὲ καὶ ἣν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐκδύντα δοῦναι τινα, δηλονότι τούτῳ, ὃν μάλιστα ἡσπάζετο. Τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ δεξαμένους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγει ἀπενεγκεῖν· Ἀστυάγην δὲ δεξάμενον Κύρω ἀποπέμψαι· τὸν δὲ πάλιν τε ἀποπέμψαι εἰς Μήδους, καὶ εἶπειν· Ὡς πάππε, εἰ βούλει με καὶ πάλιν ἵεναι ὥς⁴⁵⁶ σὲ μὴ αἰσχυρόμενον, ἔα ἔχειν, εἴ τῳ⁴⁵⁷ τι ἐγὼ δέδωκα, Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα, ποιῆσαι ὥσπερ ὁ Κύρος ἐπέστειλεν⁴⁵⁸.

245) Μετὰ σπουδῆς. 446) Πλησίον εἰς τοὺς πεζοὺς. 447) Ἐπέστρεψε. 448) Μὴ ἡξέουσιν τί ἔπρεπε νὰ εἰπῇ (πρὸς) τὸν Κύρον. 449) Ἐποίη. 450) Ἐμβάζοντα ἐμπρὸς τοὺς ὀδηγοῦντας αὐτόν. 451) Εἶχον εἰς τὸ στόμα των, ἐπῆρνον αὐτόν, ὠμίλουν καὶ ἔφαλλον περὶ αὐτοῦ. 452) Ὡς πρὸς αὐτόν. 453) Ἀντὶ τοῦ ἔθνος του. Ἡ πόλις· εἶπεν ὁ Ξενοφῶν, αἰσισμένος ἐξ Ἀθηνῶν. 454) Καὶ ἔλεγον ὅτι κἀνεὶς δὲν ἦν ὅστις δὲν ἐπέστρεφε. 455) Ἐξ ἐκείνων ἄ. 456) Ἐπὶ ἐμφύχων ὥς ἡ πρὸς ἐπὶ ἀψύχων. 457) Τινί· τὸ ἄρθρον ἀντὶ τῆς ἀπρως. ἀντωνυμίας. 458) Ἐμήνυσε δι' ἐπιστολῆς.